

Het hart

roman van

Natsume Sōseki

vertaald door

Erika de Poorter

Deze uitgave is mede mogelijk gemaakt door de Stichting
Isaac Alfred Ailion Foundation (Universiteit Leiden).

日本の
文庫
De
Japanse
Bibliotheek

 HaES
producties
2013

ISBN 978-90-819901-5-8 (paperback)

ISBN 978-90-819901-6-5 (e-book)

NUR 302

Oorspronkelijke titel: *Kokoro*

© Nederlandse vertaling Erika de Poorter, 2013

Ontwerp omslag en binnenwerk: HaEs producties, De Bilt

Foto omslag: graf van Natsume Sōseki op de Zōshigaya-begraafplaats

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voorzover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3051, 2130 KB Hoofddorp). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

Eerste deel

Meester en ik

I

Ik noemde hem steeds “Meester”. Ook hier wil ik hem zo blijven noemen en zal ik zijn echte naam niet onthullen. Dit doe ik niet uit discretie, maar omdat het voor mij veel natuurlijker is. Telkens als ik aan hem terugdenk, is hij voor mij nog altijd “Meester”. En datzelfde geldt nu ik over hem ga schrijven. Ik voel er ook niet voor om koude initialen te gebruiken.

Ik heb Meester leren kennen in Kamakura, toen ik nog een jonge student was. Van een vriend die in de zomervakantie naar zee was gegaan, had ik een briefkaart ontvangen dat ik absoluut moest komen. Ik besloot te gaan, maar moest eerst wat geld bij elkaar krijgen. Daarvoor had ik een paar dagen nodig. Ik was echter nog geen drie dagen in Kamakura, of de vriend die mij had laten komen, ontving onverwacht een telegram dat hij naar huis moest terugkeren. In het telegram stond dat zijn moeder ziek was, maar mijn vriend geloofde dat niet. Al enige tijd probeerden zijn ouders hem een huwelijk op te dringen waar hij geen zin in had. In de moderne tijd was het niet gebruikelijk meer om zo jong te trouwen. Bovendien voelde hij niets voor het meisje. Daarom was hij in de zomervakantie niet gewoon naar huis gegaan, maar met opzet weggebleven om zich in de buurt van Tōkyō te vermaken. Hij liet mij het telegram zien en vroeg om raad. Ik wist niet goed wat ik moest zeggen. Als zijn moeder werkelijk ziek was, moest hij natuurlijk wel naar huis gaan. En zo ging hij uiteindelijk toch. Hoewel ik speciaal op zijn verzoek gekomen was, werd ik dus aan mijn lot overgelaten.

Omdat de colleges nog lang niet zouden beginnen, kon ik kiezen: in Kamakura blijven of teruggaan. Ik besloot voorlopig in hetzelfde pension te blijven. Mijn vriend was de zoon van een welgestelde familie uit West-Honshū en hoefde zich niets te ontzeggen, maar als student leidde hij hetzelfde soort leven als ik. Toen ik alleen achterbleef, was het dus niet nodig een goedkoper onderkomen te zoeken.

Het pension bevond zich in een afgelegen buurt van Kamakura. Voor modieuze zaken als biljart of ijs moest men een lang pad tussen de rijstvelden affopen. Met de riksja kostte het wel twintig sen. Er stonden hier en daar diverse privévilla's. Het was vlakbij zee, een erg handige plaats om te gaan baden.

Ik ging elke dag naar zee. Tussen de oude strodaken, zwart van het roet, daalde ik af naar het strand. Op het zand bewogen zich de mannen en vrouwen die voor de zomer gekomen waren. Ik kon me haast niet voorstellen dat hier in de buurt zoveel stadsmensen verbleven. Soms wemelde het in zee van de zwarte hoofden als in een badhuis. Niet één onder hen kende ik, maar met deze levendige drukte om me heen, lag ik lui op het zand, of sprong vrolijk rond in de branding en liet de golven tegen mijn knieën slaan.

In deze menigte heb ik Meester voor het eerst gezien. Er waren toen op het strand twee theepaviljoens. Door stom toeval kreeg ik de gewoonte naar één daarvan te gaan. Anders dan de mensen die in de buurt van Hase een grote villa bezaten, hadden de zomergasten hier geen eigen plaats om zich te verkleeden. Ze hadden de theepaviljoens nodig als een soort gemeenschappelijke verkleedplaats. Ze dronken hier thee en rustten er uit. Ook lieten ze hier hun zwempak wassen, spoelden er hun zoute lijf af of gaven er hun hoed of parasol in bewaring. Ik was bang dat mijn spullen gestolen zouden worden terwijl ik in zee ging, en daarom kwam ik ook telkens naar dat theepaviljoen om me uit te kleden.

2

Ik zag Meester bij dat theepaviljoen. Hij had net zijn kleren uitgetrokken en stond op het punt in zee te gaan. Ik kwam toen juist uit het water en liet mijn natte lichaam in de wind drogen. Tussen ons beiden bewogen een groot aantal zwarte hoofden die het uitzicht belemmerden. Als er niets bijzonders aan de hand was geweest, had ik Meester wellicht over het hoofd gezien. Zo druk was het strand, zo weinig lette ik op mijn omgeving. Ik merkte Meester echter op omdat hij een Westerling bij zich had.

De witte huidskleur van die Westerling trok meteen mijn aandacht toen ik het theepaviljoen binnenkwam. Hij had zijn Japanse zomerkimono uitgetrokken en op een krukje gegooid, en stond, de armen gekruist, met zijn gezicht naar zee. Behalve een onderbroek zoals wij Japanners die dragen, had hij verder niets aan. Voor mij was dat het meest opvallend. Ik was twee dagen tevoren naar Yuigahama geweest, en had daar neergehurkt op het zand lange tijd toegekeken hoe de Westerlingen in zee gingen. Ik zat op een kleine heuvel en meteen daarnaast was de achteringang van een hotel. Een groot